Fra Det Kgl. Biblioteks tekstportal (tekster.kb.dk)

Titel: BREV TIL: Louis Hjelmslev FRA: Hans Jørgen Uldall (1948-12-18)

Citation: ”BREV TIL: Louis Hjelmslev FRA: Hans Jørgen Uldall (1948-12-18)”, i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 1. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds: https://tekster.kb.dk/catalog/lh-texts-kapsel_034-shoot-workidacc-1992_0005_034_Uldall_0420/facsimile.pdf (tilgået 30. april 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

39/45, 31

Tucumán, d. 18/12/48.

Kære Hjelmslev,

Det bliver altsaa heller ikke til noget denne gang, formedelst valutarestriktioner og lokale intriger. Der er endnu en lille teknisk mulighed for at vi kan komme afsted i Januar, men jeg tror ikke der er megen realitet bag den. Vi maa nok finde os i at blive siddende her og svede.

Med glossematikken gaar det godt fremad. Jeg er næsten færdig med omarbejdelsen af "Ciencias Culturales" (fik du nogensinde det ms?) og er begyndt paa arbejdet med anden del, dvs selve teorien og algebraen. Det hele skulde være færdigt om en maaneds tid, hvis det da ikke bliver alt for forbandet varmt: det er ikke nemt at holde hodet koldt naar det er 45 grader i skyggen.

Det hele er blevet noget mere indviklet siden sidst. For det første har jeg indført alternative orienteringer, fx

$$(a \leftarrow\leftarrow b + a \rightarrow\rightarrow b) \leftarrow\rightarrow c = (abc + ac + ab + b + c)$$

dvs relationen mellem a og b har een orientation naar c er tilstede, en anden naar c ikke er tilstede; fænomenet forekommer følgelig kun naar relationen mellem ab og c er enten en kombination eller en determination med ab som determineret.

For det andet, en ny slags pile:

$$a \twoheadleftarrow\twoheadleftarrow b = a$$
$$a \twoheadrightarrow\twoheadrightarrow b = b$$
$$a \twoheadleftarrow\twoheadrightarrow b = a + b$$
$$a \twoheadrightarrow\twoheadleftarrow b = 0 \text{ x)}$$

Disse finder kun anvendelse i alternative orientationer, fx

$$(a \rightarrow\leftarrow b + a \twoheadleftarrow\twoheadrightarrow b) \leftarrow\rightarrow c = (abc + a + b + c)$$

Ved hjælp af disse nyheder er det nu lykkedes at fylde alle hullerne i listen over klasserne med op til triplexe enheder: der findes nu tre kæder svarende til hver klasse.

Algebraen er stadig ikke foolproof. Jeg prøvede forleden at finde kæder svarende til vilkaarligt konstruerede klasser med op til sextuplexe enheder, og det mislykkedes komplet i flere tilfælde. Det er klart at der foreligger et stort arbejde med videre udformning af hvad logikerne vilde kalde algebraens "syntax". Jeg har nu ikke i sinde at vente paa det. Det bliver mere og mere aabenbart at jeg savner matematisk snille, og jeg vil sige som Grammont at det hele er mal étudié og lade andre om det. Der skal vist ikke andet til end algebraisk træning for at klare vanskelighederne.

x) blot for fuldstændighedens skyld.

Saa er der en ny relation, som jeg kalder repræsentation:

1. a $\prec\prec$ b = ab repræsenteres af a
2. a $\succ\succ$ b = ab " " b
3. a $\prec\succ$ b = ab " " a eller b
4. a $\succ\prec$ b = ab " " hverken a eller b

dvs i 1. er b latent, i 2. er a latent, i 3. er alternativt a eller b latent, og i 4. skal begge være manifesterede. Formlerne finder anvendelse, dels ved synkretisme, og dels ~~xxx~~ hvor der er mulighed for ukatalyseret ytring.

Dette blot antydningsvis. Du skal faa ms med det første, weather permitting.

En anden bog, "The Uldalls' Cook Book" er paa vej til jer, men den kommer langsomt, ad søvejen, for luftportoen beløber sig til ca. 10 kr. per exemplar.

Rigtig glædelig jul til jer begge og til familien ovenpaa. Og skriv nu for fanden snart.

Din hengivne

Uldall